

Motion till riksdagen 2010/11:K354

av **Eva-Lena Jansson m.fl. (S)**

Partisymbol på valsedel, m.m.

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att giltig valsedel får innehålla partibeteckning, partisymbol och valbeteckning.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ordning vid röstmottagningsställen, både i förtida och ordinarie vallokaler.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om hantering av valsedlar.

Motivering

I samband med valet i september 2010 aktualiserades återigen frågan om det faktum att valsedlar från olika partier sammanblandas. Vid upprepade tillfällen har Arbetarepartiet socialdemokraternas valsedlar blivit hopblandade med Sverigedemokraternas valsedlar, något som upptäckts förekomma även på valdagen. Oavsett hur sammanblandningen gått till, medvetet eller omedvetet, är risken uppenbar att det kan vilseleda väljare att rösta på ett parti som väljaren inte har haft för avsikt att stödja.

Enligt länsstyrelsens sammanräkning av rösterna i det kommunala valet i Örebro avgjordes det sista mandatet i en valkrets med en röst. Det visar tydligt att varje röst är viktig men också på vikten av att det är ordning och reda i vallokalen. Att underlätta särskiljande av valsedlar utan att det röjer valhemlighet är också viktigt.

För personer som av skilda orsaker har svårt att skilja snarlika partibeteckningar skulle ett tillägg med partisymbol, i samma färg som texten, på valsedeln vara ett enklare och tydligt kännetecken som minskar risken för sammanblandning av olika partier. Begreppet partibeteckning skulle därmed omfatta både registrerat namn och partisymbol för de partier som så önskar.

Fel! Okänt namn på

I 8 kap. vallagen, Ordning m.m., kan man läsa följande i 4 §: ”Röstmottagarna ansvarar för ordningen på röstmottagningsstället. Den som finns i lokalen eller i ett utrymme intill denna skall rätta sig efter de anvisningar som röstmottagarna ger för att röstmottagningen skall kunna genomföras. Blir det sådan oordning att den inte kan avstyras får röstmottagningen tillfälligt avbrytas.”

Vid besök i olika vallokaler, några i samma valkrets, kunde vi konstatera att man tolkade ansvaret för ordning vid röstmottagningsställe eller i utrymme intill på helt skilda sätt, något som inte kan anses som tillfredsställande. Eftersom 8 kap. 2 § vallagen anger att de partier som deltar i valen också ska kunna lägga ut sina valsedlar i vallokalerna, har detta tolkats av en del ansvariga vid röstmottagningsstället att man inte har ansvar för det bord som ställts till partiernas förfogande. Vid några röstmottagningsställen har det inneburit att det varit upp till de olika partiernas ombud att upprätthålla ordning och att man vid upprepade tillfällen fått agera som ”säkerhetskontrollant” vid valsedelsbordet eftersom ”det inte varit röstmottagarnas ansvar”. I andra vallokaler tog ansvarig personal också ansvar för både placering av valsedlar och för att hålla ordning bland dessa. I vissa förtidslokaler ”försvann” valsedlar, något som det självklart är svårt för de enskilda partierna att få kännedom om inte de personer som har ansvar för röstmottagningen uppmärksammar partierna om detta.

Partier som deltar i valen har möjlighet att vid varje röstmottagningsplats lämna in valsedlar, något som borde innebära att valsedlarna placeras på anvisad plats av ansvarig personal. Att valsedlarna ligger i ordning bör också ingå i ansvarig personals arbetsuppgift.

Vidare bör partiernas valsedlar placeras i bokstavsordning, och det i pappersställ eller liknande med tydliga markeringar där både partinamn och partisymbol finns utmärkta, så att sammanblandning eller missförstånd inte kan uppstå. Vidare skulle det underlätta för väljarna att röstmottagare, valförrättare eller person som på annat sätt har ansvar i en vallokal bär en bricka, skylt eller väst som tydliggör att personen ansvarar för ordning samt kan ge information till dem som är osäkra på hur man går till väga för att avlägga sin röst.

Stockholm den 21 oktober 2010

Eva-Lena Jansson (S)

Håkan Bergman (S)

Matilda Ernkrans (S)

Lennart Axelsson (S)